

TARTALOM

Előszó (<i>Pál Judit</i>)	9
Köszönetnyilvánítás	10
Bevezető	11
A téma körülhatárolása	11
Szerkezet és módszertani kérdések	12
Historiográfiai áttekintés	14
Források	17
Kolozsvár a dualizmus kori Magyarországon	21
Építészet a dualizmus kori Kolozsváron	29
Építészek a kolozsvári római katolikus egyház szolgálatában a dualizmus korában	35
Alpár Ignác (1855–1928)	36
Hübner Jenő (1863–1929)	40
Pápai Sándor (1871–1927)	45
Károly Lajos és Markovits Sándor	56
Mesterek és pallérok	56
Debreczeni Balázs (1834–1910)	57
A Horváth testvérek (Horváth Lajos és Gyula)	58
Oktatásügy és iskolaépítészet a dualizmus kori Magyarországon	59
Előzmények	59
Eötvös József törvénytervezete (1848)	59
Az 1868-as népiskolai törvény	60
A középfokú és szakoktatás szabályozása	62
A nőnevelés kérdése	63
Iskolaépítészet a dualizmus kori Magyarországon	65
Iskolaépítészet a dualizmus kori Kolozsváron és Marosvásárhelyen	68
Iskolaépítészet Kolozsváron	70
Kolozsvár, az egyetemi központ	73
Iskolaépítészet Marosvásárhelyen	74
A Kőkert utcai Római Katolikus Óvoda és Elemi Iskola	77
Az épület története	77
Az épület leírása	79
Az Auguszteum Római Katolikus Óvoda és Leányiskola	83
Az épületegyüttes története	83
Az alapítástól az 1907-es átépítésig	83
Hirschler József pályája és szerepe az Auguszteum újjászervezésében	85
Az épületegyüttes alakulása az idők során	89
Pápai Sándor tervei	91
Az épületegyüttes leírása	91
A telek	91
Az iskola	92
Az apácalak	97
Az árvaház	101
A kápolna	103

Berendezése	104
Károly Lajos és Markovits Sándor elvetett terve	106
A Marianum Római Katolikus Leánynevelő Intézet	109
A Marianum története	109
A kezdetek	109
A Marianum létrejötte	111
A főépület építése	113
Hétköznapi élet a Marianum falai között	114
Az internátus építése	116
Az első világháború után	120
Az épület leírása	120
Elhelyezkedése, tömege	120
Homlokzatok	122
Téralakítás	127
Belsőépítészeti részletek	136
Berendezés	138
Fűtés és szellőztetés	141
Az udvar	141
Anyaghasználat – a vasbeton megjelenése Kolozsváron	142
Aktuális térhasználat	143
Lakóház-építészet a dualizmus korában	145
Fogalmi kérdések	145
A bérházépítés európai előzményei	146
Alternatív törekvések: a kertváros és a villanegyed	146
Bérházépítés Magyarországon	148
Lakóház- és bérházépítészet Kolozsváron	152
Lakóház-építészet Marosvásárhelyen	156
A Bel-Monostor utca 11–13. (később Unió utca 9.) szám alatti bérház	157
Az épület története	157
Az épület leírása	161
A Bel-Monostor (később Unió) utca 1. szám alatti bérház	165
Az épület története	165
Az épület leírása	168
A Libucgát (később Fürdő) utcai bérházak	173
Az épületek története	173
A bérházak leírása	177
A Szentegyház utcai Státus-házak	181
Az épületegyüttes története	181
Előzmények	181
A terv kidolgozása és Alpár Ignác megbízása	182
A Státus-házak tervváltozatai	185
Egy katolikus redut?	185
„Hogyan kell házat építeni?”	188
Az épületek leírása	194
Státus-ház vagy Státus-palota?	194
A homlokzatok	195
A sarokrész	196
A főtéri homlokzatok	198

A Szentegyház utcai szárny	198
A Bolyai János utcára néző mellékhomlokzat	202
Asztalosmunka	202
Lépcsőházak és belső udvarok	204
A déli épületsor	204
Az északi épületsor	205
Téralakítás	207
A déli palotasor	207
Az északi palotasor	208
Az Unió utca 3–5. szám alatti bérház	211
A bérház története	211
Az épület leírása	215
Homlokzatok	215
Az asztalosmunka	218
A közlekedőterek	218
Tömeg- és téralakítás	219
Az Arany János utcai bérházak	221
Az épületegyüttes története	221
A tervrajzok	229
Az épületek leírása	232
Tömeg- és téralakítás	232
Homlokzatalakítás	235
Belső terek és anyaghasználat	241
Összegzés	245
Abstract	249
Rezumat	257
Utcanévjegyzék	265
Irodalom- és rövidítésjegyzék	266
Rövidítések	266
Források	267
Levéltári források	267
Térképek	267
Archív fotók, képeslapok	268
Iskolai értesítők	268
Nyomtatott források, szépirodalom	268
Sajtó, periodikák	270
Szakirodalom	271
Személynevek mutatója	281
Földrajzi nevek mutatója	285